

a jak si je mají připravit, jak opatřit stravu lovem, jak zhotovovat vrše na ryby a pasti na zvěř.

„Vojenští instruktoři nás vysadili v džungli bez jídla a bez vody. Měli jsme jen brokovnici s deseti náboji na ochranu, tablety na úpravu vody, sůl, jednoduché rybářské náčiní, barely, buzolu a pišťalku. Dokonce nám vzali i trička a tkaničky od bot,“ vyprávějí četáři Jakub Rozsypal a Lukáš Chroumal. Živit se měli tím, co si sami uloví. Tým Jakuba Rozsypala ulovil opici, která se sice kvůli parazitům nesmí jíst, ale vyměnil ji za tři čtvrtě kila rýže pro dvacet lidí! „Naštěstí byl ve skupině jeden kluk, který vyrostl v podobném prostředí a znal plody džungle, a tak nás naučil, co můžeme jíst,“ říká četář Rozsypal. Tým, jehož členem byl Lukáš Chroumal, ulovil jen pár drobných mokřinových krabů. „Uvažili jsme z nich polévku. Byla téměř nepoživatelná. Nebylo v ní snad žádné maso. Bylo to masné a slané, tak jsme alespoň doplnili minerály,“ popisuje netradiční jídelníček četář Lukáš Chroumal.

Ani s vodou to nebylo jednodušší. „Brali jsme ji z řeky, ale i když jsme ji vyčistili tabletama, zůstala zabarvená do hněda. V řece jsme se také koupali, myli samopaly, prali v ní maskáče a holili se,“ vzpomíná četář Rozsypal.

Zajímavou zkušeností byl i simulovaný útok na vyzbrojenou základnu ilegálních těžařů zlata či drogové mafie. „Útok jsme pouze simulovali na připravenou imitovanou základnu. Přesto byla celá akce kvůli složitému pohybu v pralese velmi náročná,“ líčí četář Lukáš Chroumal a upřesňuje, že vysekat v džungli kilometr s výstrojí trvá skoro dvě hodiny.

Velitel 3. pěšího pluku plukovník Lardet byl s výkony českých vojáků spokojen a ocenil také jejich dobrou fyzickou připravenost a psychickou odolnost. Zároveň vyjádřil přání, aby se studenti brněnské Univerzity obrany kurzu přežití ve Francouzské Guyaně zúčastnili i v příštím roce. Na základně se naši vojáci setkali i s legionáři českého původu, kteří se k nim chovali velice vstřícně a snažili se jim pomáhat.

Bohužel četář Petr Topinka kvůli zranění kurz nedokončil. „Při pohybu v džungli je snadné utrpět nějaké zranění a tělo v těch podmínkách reaguje jinak než normálně. V mém případě se tak stalo a zranění nohy spolu s infekcí mě vyřadilo do konce kurzu. I tak mám spoustu cenných zkušeností pro svoji budoucí profesi,“ říká četář Topinka.

Studenti Univerzity obrany a kadeti z vojenské školy l'Ecole Spéciale Militaire de Saint-Cyr, kteří kurz dokončili, složili závěrečné zkoušky. Nyní na svých uniformách mohou nosit odznak jaguára, který získali za absolvování kurzu ve Francouzské Guayně. A také vzpomínat na pocity úlevy, štěstí a vítězství, které se u všech dostavily poté, co náročný kurz přežití absolvovali.

Text: Pavel Pazdera
Foto: archiv CEFE

Lehké kolové obrněné vozidlo IVECO M65E 4x4 LOV

Mimořádně úspěšná vozidla IVECO se stala součástí výbroje naší armády. Vývoj pokračuje několika dalšími verzemi pro AČR v kooperaci s domácími firmami.

dokončení

Technický popis

Italští konstruktéři při vývoji LMV/Lince, stejně jako například u vozidla Terrier, využili maxima komerčních dílů. Tím snížili jak vývojové náklady, tak akvizici cenu. LMV/Lince je řešen jako klasické terénní čtyřkolové vozidlo, s motorem vpředu a náhonem 4x4. Základem konstrukce je čtyřdvéřová karoserie lisovaná z ocelového plechu. Její součástí tvoří ocelový rám, zpevňující celou konstrukci. Hlavní část karoserie je kabina osádky se dvěma řadami sedadel za sebou, označovaná jako citadela. V první řadě jsou dvě sedadla s místem řidiče (vlevo u kontinentální a vpravo u britské verze). Za nimi jsou další tři vedle sebe. Základem konstrukce sedadel je výlisek z ocelového plechu, zesílený trubkami. Uvedená konstrukce je pohyblivě uchycena do ocelového rámu a ten k zesilující trubkové konstrukci kabiny. Součástí každého sedadla tvoří rozměrná opěrka hlavy a pětibodové bezpečnostní pásy. Toto provedení spolu s možností vertikálního pohybu sedačky částečně eliminuje účinek tlakové vlny exploze miny nebo výbušné nástrahy či systému pod vozidlem. V podstatě se jedná o stejný princip jako u havarijních sedaček crashworthy seats, kterými jsou vybaveny pilotní kabiny vojenských vrtulníků pro eliminaci účinku dopadu kokpitu na zem. Zadní část karoserie tvoří shora otevřený nákladní prostor. Jedná se o malou korbu, krytou buď plachtou, nebo plastovým krytem navazujícím na předchozí část karoserie. Zád' tvoří velké manipulační dveře. V uvedeném provedení je LMV/Lince terénní vozidlo bez zvláštní ochrany proti účinkům různých zbraní. Tu poskytují až bloky modulárního přídatného pancéřování, které se upevňují na základní karoserii. Jedná se o patentem chráněnou konstrukci kompozitových panelů s různým stupněm odolnosti. V nejnižším poskytují ochranu před střelami ráže 5,56 mm, v nejvyšším 12,7 mm. Součástí soupravy jsou i panely s neprůstřelnými skly. Ochranu před ženijními minami až do hmotnosti 6 kg trhaviny zesiluje dno kabiny tvarované z několika vrstev materiálu a dnové pancéřování tvarované do V za účelem rozkladu tlakové vlny do stran. Praxe však ukázala, že LMV dokáže ochránit osádku i před podstatně silnějšími náložemi. Například jedno z vozidel AČR ochránilo naše vojáky

v Afghánistánu při explozi improvizovaného výbušného systému s hmotností trhaviny minimálně 50 kg. Pravděpodobnost detekce LMV pomocí infrapřístrojů pracujících v infračerveném pásmu spektra snižuje vedení výfuku mezi podlahami vozidla v rámu až na zád'. Nejteplejší částí motoru, například turbokompresor, jsou odstíněny tepelnými kryty snižujícími vyzařování v infračervené části spektra. Kabina je efektivně odhlučněna. Použití plastových dílů a nespecifikovaný druh nátěru údajně omezují i pravděpodobnost detekce vozidla radiolokátorem. Výrobce mluví o stealthy provedení. Palivová nádrž se nalézá na zád' mimo kabinu. Důležitým bezpečnostním prvkem je automatický hasicí systém. Organickou součástí výbavy vozidla je klimatizace, umožňující činnost při teplotách od -32 °C do +49 °C. Pohon zajišťuje

přeplňovaný vznětový motor IVECO F1 C o objemu 3 l se vstřikováním Common rail (systém přímého vstřikování nafty vznětových motorů s tlakovým zásobníkem) o výkonu 140 kW při 3 700 otáčkách. Je uložen v přední části karoserie. Jeho točivý moment převádí permanentně na všechna čtyři kola šestistupňová automatická převodovka ZF6HP26 6 pomocí kardanových hřídelí a diferenciálů. Vozidlo nemá v základní verzi organickou výbroj. Do kruhového krytu ve stropě však lze uchycením na zesilovací trubkovou konstrukci instalovat lafety různých zbraní, především kulometů a automatických granátometů. Jedná se například o dálkově ovládanou zbraňovou stanici se zaměřovačem Defender SDWS (Self Defence Weapon Station) od izraelské firmy Rafael nebo ENFORCER s kulometem ráže 12,7 mm, kterou jsou vybavena některá vozidla britské armády.

Technicky má LMV čtyři vojenské verze, které však mohou mít široké spektrum speciálního vybavení. Jedná se o verzi základní pro osádku 1 + 4, kterou používá i naše

IVECO

M65E 4x4 LOV

Hlavní takticko-technická data vozidla M65E 19WM	
4x4 LOV 50 B se zbraňovou stanicí Protector M151 A2:	
Délka	5 050 mm
Šířka	2 020 mm
Výška stropu korby	1 950 mm
Rozchod	1 710 mm
Rozvor	3 230 mm
Světlost	350 mm
Bojová hmotnost s pancéřováním	7 100 kg
Náklad	1 200 kg
Nebržděný přívěs do hmotnosti	750 kg
Bržděný přívěs do hmotnosti	4 200 kg
Maximální rychlost	110 km/h
Akční rádius	750 km
Brodivost bez přípravy	850 mm

armáda, dále „s krátkou kabinou“ (short cab) pro dvě osoby a verzi s nákladní plochou nad zadní nápravou. Toto vozidlo může sloužit například jako dělostřelecký tahač nebo základna samohybného minometu. Novinkou je verze „s dlouhou kabinou“ (long cab) 1 + 4, jež má rozvor šasi 3 530 mm a zajišťuje vojákům na zadních sedacích větší pohodlí. V minulém roce byla poprvé prezentována otevřená verze pro speciální jednotky LMV SF (Special Forces), kterou mohli vidět návštěvníci veletrhu IDET 2011. Jako zajímavost lze uvést, že existuje rovněž civilní verze bez pancéřování, která slouží jako běžný terénní automobil.

České verze

Naši vojáci používají v Afghánistánu základní verzi vozidla, která je v podstatě shodná s LMV. Výzbroj tvoří zbraňová stanice Protector M151 A2 s velkorážným kulometem M2 QCB ráže 12,7 mm. Tím je získána značná palebná síla a možnost napadat protivníka na vzdálenost větší, než je dostřel běžných ručních zbraní. Součástí zaměřovacího systému stanice je pro denní režim CCD kamera se schopností detekce cíle na vzdálenost až 10 000 m a jeho zaměření na vzdálenost až 3 500 m. Pro noční

režim slouží termovizní kamera se schopností detekce cíle na vzdálenost až 5 400 m a jeho zaměření na vzdálenost až 1 800 m. Elektronickou výbavu vozidla tvoří dvě radiostanice RF-300M-TV FALCON III společnosti Harris, navigační systém GPS/PPS s přijímačem DAGR a identifikačním systémem vlastní-cizí BIFF (Battlefield Identification Friend or Foe) a v neposlední řadě také rušiče vysokofrekvenčního signálu, které eliminují možnost dálkové bezdrátové iniciace nástražných výbušných systémů. Balistická ochrana kabiny osádky anuluje účinek ručních granátů, tříštivé dělostřelecké submunice a dalších prostředků určených proti živé síle. Dále kabina chrání před explozí miny do hmotnosti 6 kg TNT pod vozidlem. Boční ochrana eliminuje účinek exploze 15 kg TNT ve vzdálenosti 2 m ve výšce 1 m nad zemí. Palivová nádrž o objemu 130 l má speciální výplň zabráňující explozi. Součástí pohonné soustavy je palubní systém diagnostiky, který sleduje základní provozní a funkční parametry a signalizuje havarijní stavy. Součástí výbavy je topení a klimatizace. Je třeba krátce připomenout, že první vozidla IVECO LOV v naší armádě nebyla vybavena stanicí Protector. Výzbroj tvořilo shora otevřené pancéřové stanoviště s lafetací pro kulomet

nebo automatický granátomet. Vývoj realizovala pro potřeby jednotky SOG společnost LOM Praha. V Afghánistánu již slouží rovněž zdravotnická verze s označením lehké obrněné vozidlo (LOV) zdravotnické (Zdrav) IVECO M65E19WM 4x4. Je určeno k odsunu raněných a nemocných, k poskytnutí základního lékařského ošetření a udržení základních životních funkcí raněných a nemocných. Kabina vozidla je prodloužena na 5 660 mm, přičemž hmotnost vzrostla na 6 600 kg při udržení rovněž balistické ochrany. Osádku tvoří řidič a lékař/zdravotník. V nástavbě kabiny lze přepravovat jednoho ležícího a dva sedící raněné. Výbavu tvoří pět vysílaček a široké spektrum zdravotnického vybavení. Málo známá je verze pro elektronický boj, která spadá do režimu utajení. V letošním roce vstoupila do služby verze vyzbrojená zbraňovou stanicí ZSRD 07, která je určena pro jednotky EOD a dělostřelecký průzkum. Ve stadiu zkoušek je chemická verze. Řidiči si pochvalují především dynamickou jízdu a velkou stoupavost vozidla, kterou se IVECO LOV vyrovná výkonným terénním automobilům.

Text: Martin Koller

Foto a obrázky: autor a IVECO

Referát expertních služeb pomáhá zjišťovat a zároveň analyzovat názory lidí sloužících v armádě a odhalovat příčiny případných problémů

Co mají lidé v hlavě

Pokud velitel potřebuje vědět, jaká je například míra loajality jeho podřízených vůči ozbrojeným silám, jaká je jejich motivace k výkonu, případně jaké jsou jejich postoje k zabití, ztrátě a smrti, není nic jednoduššího. Stačí se obrátit na referát expertních služeb v oblasti lidských zdrojů, který působí třetím rokem v rámci ředitelství sekce personální MO.

Historie tohoto pracoviště je ale mnohem starší. Již v roce 1998 vznikly v resortu Ministerstva obrany dva týmy pro terénní výzkumy. V té době se náčelníkem Generálního štábu AČR stal Jiří Šedivý. Tedy člověk, který měl zahraniční zkušenosti a moc dobře si uvědomoval, jak důležité je vědět, co si lidé myslí a jaké jsou jejich názory. A proto to byl právě on, kdo stál u vzniku těchto složek.

„S trochou nadsázky o sobě tehdy prohlašoval, že je vlastně nejbohatším mužem v celém resortu, protože má k dispozici výstupy z těchto dvou institucí a ví, co si vojáci myslí. Získával od nás změřené postoje reprezentativního vzorku různých vojenských jednotek a uskupení. Lidé mají v hlavě postoje, mínění, názory. A od toho je jen malinký krůček k činům, které mohou být v některých specifických případech i nebezpečné. Vedete-li lidské zdroje, je pro vás nadmíru užitečné vědět, co mají lidé v hlavě,“ říká vedoucí referátu podplukovnice Kateřina Bernardová.

Návrat po letech

Její původní pracoviště fungovalo v resortu až do roku 2004. Pak ale v důsledku

reforem zaniklo. Obnovení se dočkalo až v únoru 2010. Činnost referátu se neomezuje pouze na výzkum, stejně důležité je vytváření podkladů pro poskytování expertních rad a poradenských služeb, podpora kvality práce v oblasti vedení a řízení lidských zdrojů, podíl na výběru a rozmisťování lidských zdrojů na klíčové pracovní pozice, získávání a analyzování dat z oblasti fungování lidských zdrojů, individuální a skupinové poradenství, přednášky, publikační činnosti a psychologické a psychosociální poradenství.

„To, co při našich výzkumech změříme, umíme velmi dobře matematicky, statisticky a také graficky vyjádřit. A právě díky tomu je to snadno pochopitelné a uchopitelné pro každého. Jestliže řekneme, že velitel má u útvaru hodně spokojených vojáků, odpoví nám asi, že je to fajn. Ale to je také všechno. Jedná se totiž o naprosto vágní informaci,“ vysvětluje Kateřina Bernardová. „Musíme mu přesně říci, že u jeho útvaru je například osmdesát procent spokojených vojáků a dvacet procent nespokojených. A pokud možno ještě doplnit, proč je těch dvacet procent nespokojených. Dvě procenta si třeba stěžují na špatnou komunikaci, tři na mizerné zabezpečení, čtyři na špatnou organizaci práce atd. Můžeme mu navíc poskytnout tzv. následnou analýzu, na základě které zjistíme, proč si jeho vojáci stěžují například na špatnou organizaci práce. Dostane od nás tedy velmi cenné informace, z nichž on ví nejenom to, že si jeho podřízení stěžují, ale také proč a kde je příčina jejich pocitu nepohody. Tyto výstupy jsou velice důležité pro všechny stupně velení.“

Vztahy v sociomapách

Referát používá pro své výzkumy rovněž sociomapping. Jedná se o unikátní sociodiagnostickou metodu vytvořenou v devadesátých letech minulého století vědeckým pracovníkem jednoho z tehdejších armádních center Radvanem Bahbouhem.

Umožňuje velmi přehledně a srozumitelně vyjádření vzájemných vztahů a vazeb v sociální skupině. V případě armády to je nejen uvnitř vojenských jednotek, ale i mezi jednotkami, mezi mužstvem a jeho velením a v neposlední řadě i uvnitř velení. Je možné ji použít jak pro výběr osob při sestavování skupin a týmů, tak pro vlastní sledování dynamiky vývoje vztahů a vazeb v dané skupině vojenských profesionálů.

Z obrazového vyjádření mezilidských vztahů ve formě sociomapy je možné velmi zřetelně určit rozdílnost ve výši pozic mezi zobrazenými jedinci, jejich sociální vzdálenosti od sebe i intenzitu a těsnost vztahů. Kromě toho z ní lze vyvodit například úspěšnost spolupráce, komunikace, sdílení informací apod. Výsledky detailní analýzy pak slouží ke zlepšení odhadu úspěšnosti aktivit šetřených skupin.

Současbě dochází i k formulování závěrů a doporučení. Jejich cílem je posílení zjištěných pozitivních faktorů a zároveň zmírnění nebo úplné odstranění těch negativních. Pokud se ve vztazích v určité vojenské jednotce či na určitém pracovišti vyskytují jistě problémy, je možné právě upozorněním na ně a systematickou prací se skupinou, ve smyslu jejího rozvoje, dosáhnout jejich